

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ
ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

За загальною редакцією Л.В.Одноворець та І.М. Пазухи

(Суми, 28–29 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

4. *Індивідуальні творчі завдання.*

У своїй викладацькій діяльності я надаю перевагу активним формам роботи, які передбачають самостійну або спільну роботу, та сприяють формуванню національної свідомості, критичного мислення, ініціативності, творчого підходу до справи. Взагалі, учитель історії як фахівець-професіонал повинен відчувати відповідальність за формування в учнів почуття свідомого громадянина, патріота, людини з думками, спрямованими на розвиток демократичного суспільства в Україні.

Організація самостійної роботи студентів-філологів з лінгвістичного краєзнавства

Михно Л.П., магістр

Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка

Лінгвістичне краєзнавство - новий комплексний напрям міждисциплінарного характеру, зорієнтований на вивчення мовнокультурної специфіки окремого міні-регіону (діалектного складу місцевості, топонімії, мови засобів масової інформації, мови фольклорних пам'яток, ідіостилю письменників, біографічно пов'язаних з регіоном, життєпису визначних персоналій-гуманітаріїв).

Актуальність дослідження вбачаємо в потребі узагальнити досвід з організації самостійної роботи з лінгвістичного краєзнавства як царини науково-навчальної, виховної, пізнавальної та пошукової діяльності. **Мета** розвідки - визначити та схарактеризувати основні різновиди самостійної роботи з лінгвістичного краєзнавства. **Основне завдання** - подати види робіт, які доцільно пропонувати студентам для розширення їхнього наукового світогляду та систематизації знань.

Лінгвокраєзнавча галузь науки тісно співвіднесена з історією, географією, літературознавством, етнографією, низкою мовознавчих дисциплін (діалектологією, стилістикою, історією мови та ін.).

Щоб сформувати цілісну, глибокомислячу, національно-свідому особистість вчителя-філолога, потрібно так продумати зміст навчальної дисципліни "Лінгвістичне краєзнавство", щоб максимально активізувати, глобалізувати інтелектуально-емоційний потенціал молоді. Особливо варто звернути увагу на блок самостійної

*СЕКЦІЯ 2: Психолого-педагогічні аспекти і методи
удосконалення позааудиторної роботи*

роботи студентів з дисципліни.

На наш погляд, суттєвими видаються самостійні завдання пошукового, індивідуально-дослідного, творчого характеру.

Наводимо орієнтовні завдання, запропоновані студентам.

1. Завдання пошукового характеру.

- Підготуйте повідомлення про визначного філолога-лінгвіста, біографічно пов'язаного з краєм (життєпис, наукова діяльність, відзнаки...).
- Підготуйте повідомлення про культурно-історичні пам'ятки краю.
- Підготуйте повідомлення про назви одягу, житла, страв і напоїв, що характерні для певної місцевості (села).
- Підготуйте повідомлення про діалектні особливості поселення.
- Підготуйте і представте для обговорення повідомлення про найменування звичаїв та обрядів, засвідчених у поселенні.
- Зберіть і запишіть легенди та перекази про виникнення топонімів у вашому поселенні.
- Встановіть, які антропоніми характерні для Вашої місцевості. Підготуйте повідомлення.

2. Завдання науково-дослідного спрямування.

- Складіть словник топонімів вашого поселення. Класифікуйте топоніми за різновидами. З'ясуйте, користуючись методом наукової етимології, походження географічних найменувань.
- Підготуйте науково-дослідний проект " Походження топонімів міста (села)..."
- Схарактеризуйте з мовнокультурного погляду рекламні оголошення міста Суми.
- З'ясуйте особливості мовостилю Д Білоуса, І. Багряного та ін.

3. Завдання творчого характеру.

- Схарактеризуйте мовнокультурну особистість О. Потебні...
- Складіть кросворд на тему: "Походження географічних назв Сумщини (Роменщини)..."
- Підготуйте творчий вечір "Визначні філологи Сумщини"(М. Лукаш, Л. Новиченко, К. Тищенко та ін.)
- Виконайте лінгвостилістичний аналіз творів Д. Білоуса, О. Юшенка, М. Данька, А. Гризуна, Остапа Вишні та ін.

Завдання для самостійного виконання з лінгвокраєзнавства покликані поглиблювати розвиток чуття мови, спонукати до усвідомлення національної специфіки мови у регіональному вияві.